

Handläggare
Mari Söderström
mari.soderstrom@regionblekinge.se

Mottagare
Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar SOU 2023:5 Från delar till helhet – Tvångsvården som en del av en sammanhållen och personcentrerad vårdkedja samsjuklighetsutredningen

Region Blekinge har erbjudits möjligheten att yttra sig över slutbetänkandet Från delar till helhet – Tvångsvården som en del av en sammanhållen och personcentrerad vårdkedja (SOU 2023:5).

Sammanfattning

Region Blekinge ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag.

Det är glädjande att se att målbilderna som togs fram tillsammans med personer med egen erfarenhet i delbetänkandet även står i fokus för förslagen i slutbetänkandet.

Region Blekinge delar utredningens utgångspunkt om att tvångsvården ska vara en del av en sammanhållen vårdkedja och ställer sig positiv till

- att regionen ansvarar för vård och behandling vid skadligt bruk och beroende utan samtycke.
- att vården ges på sjukvårdsinrättning som drivs av regionen.
- att Lagen om psykiatrisk tvångsvård kompletteras så att den även omfattar personer som lider av ett allvarligt skadligt bruk eller beroende.

Region Blekinge ser positivt på ett stegvis genomförande av reformen men bedömer dock att utredningen underskattar tidsåtgången, framför allt vad gäller förberedelsetiden.

Region Blekinge föreslår en total översyn av hela tvångsvårdslagstiftningen eftersom den är komplex och lämnar stort tolkningsutrymme.

Region Blekinge föreslår fortsatt utredning av förslaget om förtydligande av hälso- och sjukvårdens ansvar för personer som omhändertas på grund av berusning.

Region Blekinge ser svårigheter i gränsdragningen mellan LPT och LVU. Det finns risk att tvister uppstår mellan huvudmännen om vilket lagrum som ska tillämpas och att patienten i en sådan situation riskerar att bli lidande.

Region Blekinge hade gärna sett en tydligare prövning och analys av barnets bästa av utredningens förslag.

Region Blekinges ställningstagande i sin helhet

6 Ansvar och huvudmannaskap

6.1 Regionen ansvarar för vård och behandling utan samtycke vid skadligt bruk och beroende

Region Blekinge tillstyrker utredningens förslag.

6.2 All sluten tvångsvård vid skadligt bruk och beroende ges på sjukvårdsinrättning som drivs av en region

Region Blekinge tillstyrker utredningens förslag.

6.3 Den psykiatriska tvångsvårdens förutsättningar att vårda personer med skadligt bruk eller beroende

Region Blekinge delar utredningens bedömning med följande kommentarer.

Utredningen tar upp att det kan vara svårt för mindre regioner att bygga upp en anpassad flexibel vård för alla målgrupper. Vi ser svårigheter för Region Blekinge, som är en liten region, att möta behovet för patienter med längre vårdtider och för patienter där det krävs särskild säkerhet. Om vi ska lyckas att ge jämlik vård över landet behövs samverkan mellan regioner.

Utredningen tar upp området kompetensförsörjning och utveckling. Region Blekinge vill understryka att lyckas inom detta område är en förutsättning för att kunna genomföra förslagen i utredningen. Annars är risken stor att det blir ojämlig vård över landet. Barn- och ungdomspsykiatri tar särskilt upp behovet av kompetensutveckling kring beroende.

6.4 Socialtjänstens ansvar för boende och sysselsättning

Region Blekinge tillstyrker utredningens förslag.

6.5 Ansvar för hälso- och sjukvårdsinsatser vid placering utanför egna hemmet

Region Blekinge tillstyrker utredningens förslag och delar utredningens bedömning.

I delbetänkandet påtalade Region Blekinge att för vuxna behöver insatsen kopplas till stegvis vård och det bör framgå att placering vid HVB för vuxna endast är en undantagslösning. Trots vissa förtydligande i slutbetänkandet kvarstår vår synpunkt.

6.6 En ansökan till IVO om tillstånd att bedriva HVB ska innehålla uppgifter om hälso- och sjukvårdsinsatser

Region Blekinge delar utredningens bedömning.

6.7 Hälso- och sjukvård för barn och unga på särskilda ungdomshem

Region Blekinge delar utredningens bedömning om att frågorna behöver utredas i särskild ordning. Vi vill påtala vikten av att utredning sker skyndsamt eftersom behovet av tydliggörande vad gäller ansvarsförhållandena är stort.

6.8 Hälso- och sjukvårdens ansvar för personer som omhändertas på grund av berusning ska förtydligas

Region Blekinge delar utredningens bedömning om att det är klarlagt att vissa personer som omhändertas med stöd av LOB inte får den sjukvård som är avsedd och som de är i behov av, men menar att det bör utredas om det finns andra alternativ än att förtydliga i lag att den omhändertagne ska föras till sjukhus eller annan vårdinrättning.

Om utredningens förslag antas förordar Region Blekinge att det genomförs senare än övriga förslag.

7 Syfte och förutsättningar försluten och öppen psykiatrisk tvångsvård

7.1 Syftet med tvångsvården

Region Blekinge delar utredningens bedömning.

7.2 Förutsättningar för tvångsvård

Region Blekinge tillstyrker utredningens förslag med följande kommentar.

Region Blekinge ser svårigheter i gränsdragningen mellan LPT och LVU. Det finns risk att tvister uppstår mellan huvudmännen om vilket lagrum som ska tillämpas och att patienten i en sådan situation riskerar att bli lidande.

Region Blekinge föreslår en total översyn av hela tvångsvårdslagstiftningen eftersom den är komplex och lämnar stort tolkningsutrymme.

7.3.3 Ansökan och beslut

Region Blekinge tillstyrker utredningens förslag.

7.3.4 Samordnad vårdplan

Region Blekinge tillstyrker utredningens förslag.

7.3.5 De särskilda villkoren

Region Blekinge tillstyrker utredningens förslag.

7.3.6 Återintagning

Region Blekinge tillstyrker utredningens förslag.

7.4 Alkohol- och drogkontroll

Region Blekinge tillstyrker utredningens förslag.

8 Tvångsvård som en del av en sammanhållen och personcentrerad vårdkedja

8.2 Anmälningsskyldighet för socialtjänsten

Region Blekinge tillstyrker utredningens förslag.

8.3.1 Innehållet i vårdplaneringen ska förtydligas

Region Blekinge tillstyrker utredningens förslag.

8.3.2 Patientens mål ska framgå av vårdplaneringen

Region Blekinge tillstyrker utredningens förslag.

8.3.3 Målgruppsstillhörighet för den samordnade vård- och stödverksamheten ska alltid övervägas

Region Blekinge tillstyrker utredningens förslag.

8.4 Det ska införas en erinran om att planeringen kan samordnas

Region Blekinge tillstyrker utredningens förslag.

8.5 Den samordnade planeringen ska förbättras

Region Blekinge tillstyrker utredningens förslag och delar utredningens bedömningar.

8.5.3 Sociala stödinsatser med fokus på långsiktigt boende och sysselsättning

Region Blekinge delar utredningens bedömning och tillstyrker förslagen.

9 Trygg och meningsfull heldygnsvård

9.1 Ett ständigt utvecklingsarbete för en trygg och meningsfull heldygnsvård ska bedrivas

Region Blekinge tillstyrker utredningens förslag.

9.2 Kommissionen för en trygg, meningsfull och rättssäker tvångsvård

Region Blekinge tillstyrker utredningens förslag.

11 Utgångspunkter för reformens genomförande

Region Blekinge delar utredningens bedömning och ställer sig bakom utgångspunkterna för genomförandet.

12 Ikraftträdande och stegvis genomförande

12.1 Ikraftträdande

Region Blekinge avstyrker utredningens förslag.

Region Blekinge menar att det krävs en längre förberedelseperiod inför ikraftträdandet än två år som föreslås i utredningen. Erfarenheterna från tidigare skatteväxlingar mellan region och kommuner visar tydligt på betydelsen av tillräcklig förberedelseperiod inför införandet för att förändringarna ska bli positiva. Reformen innebär stora förändringar både inom öppenvård och slutenvård. Att säkerställa kompetensförsörjning blir en stor utmaning. Likaså behövs nya lokaler och anpassning av befintliga lokaler, vilket också är en aspekt som bör beaktas då vi av erfarenhet vet att dessa processer tar lång tid.

12.3 Utredare tillsätts för avvecklingen av LVM-vården inom SiS

Region Blekinge tillstyrker utredningens förslag.

12.4 Uppdrag till Socialstyrelsen och andra myndigheter

Region Blekinge tillstyrker utredningens förslag.

12.5 Stegvis genomförande

Region Blekinge ställer sig positiva till ett stegvis genomförande av reformen, men bedömer dock att utredningen underskattat tidsåtgången. Vi ser inte att det är rimligt med ett genomförande under en femårsperiod.